

fommer Bet- og Fernbanevæsenet. Udgiften dertil var tidligere 514,000 Rd. og er nu 3,985,000 Rd. Naar vi opsummere hele denne Række af virkelige Udgifter, baade dem, der hidrøre fra Fortiden, og dem, der skrive sig fra Nutiden, da faae vi ud, at den samlede Udgift tidligere beløb sig til 9,595,000 Rd., hvorimod den nu beløber sig til 18,553,000 Rd. De see, mine Herrer, at det altsaa ikke er saa overmaade langt fra, at vi have doubleret vore Udgifter. Hvis man nu vil sammenfatte dette Resultat i ganske korte Træk, som kunne bindes til Hufkommelsen, og som indeholde det egentlige Slaaende, som jeg mener, at der skulde fremgaae af Sammenstillingen, saa vil man kunne sige: De Krav, som Fortiden stiller til os, have forøget vor aarlige Byrde med henved 3 Millioner; det er en nødvendig Byrde, som vi ikke have kunnet gjøre Noget ved, og den maae vi taale og bære. Krigsministeriene have bragt os en Forøgelse af henved 3 Millioner, men det ligger fuldstændig i vor egen Haand med Hensyn til samme at gjøre de Forandringer, som vi maatte ansee for passende. Endelig bruge vi til de offentlige Arbejder, hvilke naturligvis ere til Nytte — dette skal jeg vel huske paa bestandig at tilføie, idet jeg formodentlig ellers vilde høre stærke Reclamationer — men som ikke — det er min Paastand — paa nogen Maade æquivalere Udgifterne dertil, over 3 Millioner mere end tidligere. Naar vi lægge disse henved 3 Millioner, henved 3 Millioner og over 3 Millioner sammen, da udgjør det ialt en forøget Udgift af 9 Millioner; men for de 6 Millioners Bedkommende kunne vi foretage Ændringer i Udgiften, hvis vi vilde; der er Intet til Hinder derfor. — Lad os nu, mine Herrer, dernæst gaae over til at see lidt paa Indtægtsiden, thi, hvis der samtidig alveles ingen Forandring var foregaaet med Indtægterne, saa vilde vi jo være fuldstændig ruinerede. Det vil erindres, at jeg for sagde, at jeg deelte Indtægten i 4 Rubriker: de directe Skatter, Soldoverskudet, de øvrige indirecte Afgifter og alle andre Indtægter. Ved de directe Skatter holder jeg særskilt for sig, hvad der er indkommet ved Indkomstskatten. Tidligere udgjorde da Beløbet af de directe

Skatter 3,753,000 Rd., medens det nu udgjør 3,881,000, hvortil saa endvidere kommer for det af mig omtalte Aar, 1867—68, den extraordinære Indkomstskat, der udgjorde 656,000 Rd. See vi bort fra denne Indkomstskat, saa ville de Herrer see, at der er en lille Forøgelse paa de directe Skatter af 130—140,000 Rd. Det ligger i Sagens Natur, at den virkelige Forandring i dem ikke kan regnes at ville blive stor. Forøgelsen har sin ganske simple Forklaring dert, at de flestvigste Districter, som bleve afstaaede til os, have medført en større Indtægt, end der tidligere fandtes paa denne Conto, og dernæst dert, at der er en af Indtægterne, som er i en virkelig og stadig stædig langsom Stigen, nemlig Bygningsskatten. Paa vore fremtidige Budgetter vil der endvidere vise sig en Forøgelse af de directe Skatter paa nogle og tredsindstyve Tusinde Rigsdaler, som ogsaa har en ganske særegen Grund, nemlig den Forøgelse, der hidrører fra den Omordning, der har fundet Sted med Hensyn til Districtshæftene, med Hensyn til hvilke det vil erindres, at der fremtræder en forøget Udgiftsbyrde paa en anden Paragraph, hvorimod der blandt de directe Skatter vil tilkomme det Bidrag fra Hartkornbyrderne, som de skulde præstere istedetfor den tidligere Forpligtelse til at modtage Districtshæftene, hvilket Bidrag vil beløbe sig til nogle og tredsindstyve Tusinde Rigsdaler. — Vi komme dernæst til Soldoverskudet; dette var tidligere 4,631,000 Rd., men er nu 7,740,000 Rd. Her have vi det lysende Punkt. Naturligvis er en stor Deel af denne Forøgelse frembragt ved den extraordinære Tilgang, som baade Sold- og Brænderibeskatningen have modtaget i Anledning af Krigen, men det er dog kun den mindste Deel. Den øvrige og større Deel af Forøgelsen hidrører fra to Omstændigheder; for det Første fra den langsomme og sikkre Stigning, der hidtil fra Aar til andet har været med Hensyn til disse Indtægter, og dernæst fra det, som vi godt tidligere vidste, og som nu tydeligt skal erkjendes, at vi vare ugunstig stillede ligeoverfor Hertugdømmerne med Hensyn til denne Indtægtspost. Jeg har for mange Aar tilbage havt Leilighed til at sige, at det var min Overbeviisning, at vi vare uheldig stillede i saa Henseende, og jeg har tillige dengang